

MAANDAG DEBAT OVER TEXEL IN STAYOKAY

Samen werken aan oplossingen

In Stayokay wordt maandag een debat gehouden, waarbij deelnemers en kijkers via Texel Kijken en Luisteren mee kunnen praten en denken over thema's als zorg, wonen, werk en samenleven. Het debat begint om 17:00 uur. Iedereen is welkom in Stayokay vanaf 16.15 uur.

“Niet het probleem groter maken, maar aanknopingspunten zoeken die leiden tot oplossingen, in kleine stapjes en langs nieuwe wegen.

Dat is waar dit debat een aanzet toe doet”, daagt Bolder-directeur Jacco Mokveld de Texelaar uit.

Hoe zorgen we dat mensen ook samen kunnen blijven wonen tijdens hun laatste dagen? Hoe kun je iemand helpen onderdeel te worden van de Texelse samenleving en wat kunnen we doen aan het woningaanbodprobleem? Zo maar een aantal onderwerpen die voorbij komen tijdens het debat. Men wijst vaak naar gemeente en instanties, maar wat heeft u gedaan met de ideeën die u had? Het is de bedoeling dat het echt 'out of the box-denken' wordt. Daarom is er gekozen voor sprekers bij thema's die je niet bij dat onderwerp verwacht. Zo is de eigenaar van een vakantiepark één van de mensen die over zorg discussieert. Het debat wordt in goede banen geleid door Tessa van Daalen en Job Cohen. De organisatie hoopt uiteraard op een volle zaal.

Aanjager en initiatiefnemer van het debat is De Bolder, het leer- en werkbedrijf dat dit jaar haar zestigste verjaardag viert. “Wij zijn in de verschillende ‘werelden’ op Texel (politiek, ondernemers, maatschappelijke instellingen, zorg) actief en horen en spreken veel Texelaars die gedeelde zorgen en vragen hebben. Onze kerntaak is vraag- en aanbod bij elkaar brengen op het gebied van werk en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Wij verbinden. Wij vinden het dus ook een mooie rol om in een breder maatschappelijk verband vraagstukken en mensen met oplossingen te verbinden. Juist over de grenzen van die verschillende werelden heen. Wij nemen niet alleen zaken waar, maar nemen dan ook initiatieven als die ons als gehele samenleving ten goede kunnen komen. Zoals dus bijvoorbeeld dit debat. Ook dat is De Bolder. Dus, een heel mooi leer-werkbedrijf, maar tegelijkertijd meer dan alleen dat. Maatschappelijk relevant, te midden van de samenleving en in contact dwars door alle schotten heen”, vertelt Jacco Mokveld. De inloop van het debat begint om 16:15 uur, het debat zelf begint om 17:00 uur – het is de bedoeling dat dan ook iedereen op zijn of haar plaats zit - en duurt tot ongeveer 19:15 uur met steeds wisselende gasten. Daarna volgt het napraten met de mensen in de zaal en worden er vragen behandeld die via Texel Kijken en Luisteren binnen zijn gekomen. Mensen die het debat willen bezoeken, kunnen parkeren bij het gemeentehuis aan de Emmalaan.

WONEN OP TEXEL

Om Texel leefbaar te houden, is het van belang dat ook de jongere Texelaar op het eiland blijft. Maar die moeten wel ergens wonen. Het bemachtigen van een woning blijkt nog steeds een lastige zaak. De wachtlijsten bij Woontij zijn lang en huur-

huizen in de particuliere sector zijn duur, zeker op een eiland waar het gemiddelde inkomen vrij laag ligt. De prijzen van de koopwoningen blijven stijgen, waardoor deze voor starters vaak onbetaalbaar zijn. Er wordt de komende periode gebouwd, met onder meer honderd woningen in Buurtschap De Tuunen, maar dit is niet ge-

noeg. Er worden tijdelijke woningen gerealiseerd voor de nieuwe kokopleiding, maar waar moet het personeel naar toe die andere bedrijven naar het eiland halen? Liggen er kansen bij het permanent verhuren van recreatiewoningen? Moeten de oude schoolgebouwen worden omgetoverd tot woningen of moeten er woningen in bedrijven komen? Moeten jeugdige Texelaars wellicht langer thuis blijven wonen om te sparen en kunnen zij dan wel een huis kopen? Ligt er een oplossing in het creëren van mogelijkheden voor zogenaamde ‘tiny houses’. Deze nemen immers weinig ruimte in en bieden wel alles wat nodig is. Of moeten we de markt gewoon haar gang laten gaan? De huizen worden immers niet alleen op Texel duurder. Hoe zouden de verschillende partijen op Texel - zoals bijvoorbeeld de gemeente, Woontij en ondernemers - het beste samen kunnen werken om het woningprobleem op te lossen? En hoe overtuigt men de provincie van het feit dat Texel geen krimpregio is?

Dus hebben we geen keus om naar de overkant te gaan. Want daar is het wel betaalbaar

WERKEN OP TEXEL

Het tekort aan handjes op Texel haalde afgelopen jaar zelfs de landelijke media. Wie de kranten of de sociale media doorspit, struikelt - met name - in het hoogseizoen bijna over de vacatures. Werk genoeg dus. Ligt de oplossing voor het gebrek aan mankracht in de huisvesting of zijn er andere oorzaken? Het personeels tekort is onder meer te zien in de horeca. Zouden betere arbeidsvoorwaarden (zoals salaris, extra opleidingen en vaste contracten) niet een oplossing kunnen zijn? Toch ligt het probleem niet alleen daar.

Ook bij garages, installatiebedrijven en in de bouw is men naarstig op zoek naar nieuwe krachten. Moet er meer ruimte komen voor technisch onderwijs? En wat wil de jeugd zelf? Menig visserman of agrariër heeft moeite met het vinden

van opvolging. De tijd dat het oudste kind vanzelfsprekend de boerderij of de vissersboot overnam ligt ver achter ons.

Nee, ja dat is een probleem. Dat is voor meer bedrijven in de visserij een probleem

ZORG

Niet dat als je oud wordt, dat er dan geen plaats meer voor je is.

In het verleden was het zeer gebruikelijk om wanneer men ouder werd, intrek te nemen in een bejaardentehuis. Tegenwoordig is het de bedoeling dat mensen zo lang mogelijk thuis wonen. Voor men in aanmerking komt voor een verzorgings- of verpleeghuis dient men daar een ruim onderbouwde medische indicatie voor te hebben. En als de partner niet langer thuis kan wonen, betekent dat niet dat de partner mee mag verhuizen. Op Texel betekent dit soms ook dat één van de partners naar de overkant moet verhuizen, met alle gevolgen van dien. Mensen die soms al zestig jaar samen waren, dienen de laatste jaren van hun leven gescheiden door te brengen.

Hoe zorgen we er op Texel nu voor dat al deze zorg op het eiland aanwezig is? Hoe zorgen we voor voldoende handjes aan het bed? Wat is er nodig om langer thuis te kunnen blijven wonen en wat is rol van de mantelzorger? Texel vergrijsd en Texel ontgroent. Is er nu en straks voldoende zorg? Welke keuzes zijn er? Waar liggen nieuwe kansen? Schreeuwen dat het allemaal niet deugt, helpt onze ouderen niet verder. We zijn geneigd iedereen de schuld te geven, maar weten niet de tijd te vinden om bij de ouders langs te gaan. Toch schreeuwen we moord en brand als er nieuws is over eenzame ouderen.

SAMENLEVEN

Op Texel wonen tientallen voormalige vluchtelingen, nu nieuwe Nederlanders. Waar lopen zij tegenaan? Hoe kunnen we ze zo helpen, dat ook zij hun bijdrage kunnen leveren aan de gemeenschap? Want ga er maar aan staan: je komt als vluchteling op Texel terecht. Je spreekt de taal niet, kent de gewoontes niet en hoe aard je dan ergens? Om dit te bespoedigen is een vluchteling met een verblijfsstatus wettelijk verplicht om in te burgeren. Nederlands leren hoort daarbij. Een vluchteling moet leren hoe Nederlanders wonen en werken. Daarna doet hij/zij inburgeringsexamen. DUO financiert een lening van €10.000,- om de kosten voor inburgering te betalen. Deze lening wordt kwijtgescholden als een inburgeraar binnen de termijn van drie jaar slaagt voor het examen. Deze lening wordt omgezet in een schuld als men niet binnen die termijn slaagt. Eventueel volgt nog een boete. Een vluchteling krijgt een uitkering op basis van de participatiewet van de gemeente. Verwacht wordt dus dat een vluchteling participeert in bijvoorbeeld taalbevorderende activiteiten en (vrijwilligers)werk. In de praktijk start een vluchteling enkele maanden na vestiging bij De Bolder zodat hi of zij werknemersvaardigheden in de praktijk kan brengen en zodat hij/zij kan

participeren. Natuurlijk is het de bedoeling dat de nieuwe Texelaar de vleugels verder uitslaat en dit gebeurt gelukkig al in veel gevallen. Bij diverse bedrijven en organisaties zijn zij onderdeel van het team en in de wijk net zo Texels als een geboren eilander. Vaak is dit goed verlopen door de hulp van Vluchtelingenwerk, maar ook door hulp van mede-eilanders. Soms is er weinig nodig om iemand behalve een huis ook een thuis te bieden. Maar wat zouden we nog meer kunnen doen om spoedige acclimatisering te bespoedigen? We kunnen roepen dat ‘die buitenlanders zich niet aanpassen’ en ‘onze banen en woningen afpakken’, maar hoe kunnen we er nu voor zorgen dat deze nieuwe Texelaars juist wel inburgeren, zodat ze bovendien een extra hulp kunnen zijn op de arbeidsmarkt? Daar krijgen we de gaten immers niet gevuld.

Samenleven op Texel gaat natuurlijk verder dan alleen mensen uit vluchtelingenlanden. Hoe zorgen we er met zijn allen voor dat Texel een eiland blijft waar je graag je kinderen op ziet groeien? Is er nog genoeg oog voor elkaar? Weet u nog wat uw burelen doen en wat er speelt, of focust u zich liever op het eigen gezin? Hebben we in alle drukte van vandaag nog tijd voor elkaar?

Als ik een goede, leuke baan vind op Texel dan blijf ik op Texel. Ik vind Texel leuk.

Wie onverhoopt niet in staat is aanwezig te zijn, hoeft niet te treuren. Het debat is vanaf 17:00 uur live te volgen via de Facebookpagina's van Texel Kijken en Luisteren en NH Nieuws. Ook is het debat te beluisteren via Radio Texel. Op de Facebookpagina van Texel Kijken en Luisteren kunnen vragen worden ingediend voor het napraten.